

Afprøvning af nye ukendte tidlige kartoffelsorter via udbytteforsøg med og uden plastdækning 2012

Projektansvarlig.

Samsø Landboforening v/Knud Ravn Nielsen: krn.lbf@samsø.dk

Resume

På Samsø er der udført otte forsøg med tidlige kartofler, opdelt i henholdsvis meget tidlige, tidlige og middeltidlige kartoffelsorter med og uden plastdækning.

I gruppen af meget tidlige fås følgende resultater, hvor sorterne er inddelt i grupper:

**25. maj med plast: 1 (Magda, Solist)> 2 (Arielle), 3 (Monaco Artemis)> 4 (Verona, Flavia).
31. maj med plast: 1 (Magda, Arielle, Solist)> 2 (Monaco, Artemis)> 3 (Flavia)> 4 (Verona)
6. juni uden plast: 1 (Magda)> 2 (Solist, Arielle)> 3 (Artemis)> 4 (Flavia Verona)**

I gruppen tidlige klarer sorterne Solist, Borwina og Samce sig bedst ved første optagning 31. maj. Til næste optagning indhenter Samce de andre sorter.

I gruppen af middeltidlige fås følgende resultater hvor sorterne er inddelt i grupper:

**6. juni med plast: 1 (Elfe, Ballerina)>2(Erica)>3 (Linzer D, Mariska)
11. juni med plast: 1 (Elfe)>2(Ballerina, Erica)>3 (Linzer D, Mariska)
15. juni uden plast: 1 (Elfe, Ballerina)>2(Erica)>3 (Linzer D, Mariska)**

Projektets faglige forløb:

Sorterne blev opdelt i grupper efter tidlighed, således de enkelte sorter kan høstes på det for sorten mest ideelle tidspunkt. Forsøget blev anlagt med 4 gentagelser 3 optagningstider og med og uden plastdækning.

Smagsbedømmelserne gennemføres i forbindelse med 2. optagning i den plastdækkede afdeling.

Smagsbedømmelsen er yderst vigtig. Smagstesten blev udført af Eurofins der også foretog analysen af mørkfarvning og udkogning.

De indgående sorter er testet for revnedannelse på rystebord fra DJF Foulum. Erfaringerne fra projektet Indkredsning af tendens til revnedannelse i sorter af tidlige kartofler er inddraget i sortsforøget.

Tabel 1. Opformeret sammen på Samsø

ja	nej
Solist	Magda
Arielle	Verona
Monaco	Flavia
Borwina	Princess
Samce 04-09	Elfe
Artemis	Perline
Erica	Mariska
Linzer D	
Ballerina	

Der kom i år 7 nye sorter ind i forsøget. De blev leveret til opformering, og vi valgte at forspire dem og tage dem med i forsøget, se tabel 1. Perline blev leveret på dagen for lægning, så den blev ikke forspiret. Forsøget blev lagt d. 27 marts, og første optagning blev foretaget d. 25. maj.

Delmål.

Finde frem til nye tidlige og udbytterige kartoffelsorter af høj kvalitet med hensyn til smag og mangel på revner i salgsvare.

Undersøgelsesmetode

Undersøgelserne er foretaget som markforsøg, der giver kartoffelavlernerne sikkerhed for at resultaterne kan anvendes under hans forhold.

Forsøget har været et fuldstændigt blokforsøg 1 faktor = sort (Randomiseret) 4 Gentagelser.
Parcelfordeling: randomiseret. Høstparcel 21m².

Der er udført otte forsøg med tidlige kartofler, opdelt i henholdsvis meget tidlige, tidlige og middeltidlige kartoffelsorter, med og uden plastdækning. Forsøgsplan og resultater fremgår af tabel 2. Foruden udbyttebestemmelse er der i alle forsøg fra anden optagning udført en test for mørkfarvning udkogning samt en smagstest på kogte hele kartofler. Ved analyser for mørkfarvning og udkogning skiller Magda og Artemis sig ud med lave karakterer på 6 og 7 for henholdsvis udkogning og mørkfarvning.

Der er gennemført én smagsvurdering pr. forsøg. Smagskarakteren for tidlige kartofler kan variere som følge af vækstforhold og sammensætning af smagspanel. Smagskarakteren er derfor kun vejledende men er dog med til at sikre at nye kartoffelsorter med ringe smag opfanges ved den indledende forsøgsafprøvning. Arielle og Monaco får den bedste karakter for de tidligste kartofler; Princess er bedst ved de tidlige mens Perline og Mariska får højeste karakter ved de middeltidlige.

I 2012 er der udført en vurdering af revnedannelse to til tre dage efter optagning ved den tidlige optagning. Revnedannelse er meget påvirket af vandindholdet i jorden ved optagning. Solist er i den tidligste gruppe mindst disponeret for revnedannelse efterfulgt af Magda, hvorimod Monaco og Flavia er mest følsom. Revnedannelse kan mindskes ved at foretage en rodunderskæring eller optage kartoflerne under mere tørre forhold.

Tabel 2. Resultaterne af forsøget

		Udb, hkg knolde		06-jun	11-jun	15-jun	Karakter, 10 bedst	udkogning	mørkfarvning	Revner vægtbasis
		25-maj	31-maj							
	Meget tidlige sorter	plast					smag			'31. maj
1	Solist	95,7	180,1	146,7			6	8	8	8,6
2	Arielle	-10,8	2	0,9			9	10	8	60,5
3	Magda	14,8	2,7	26,2			5	7	7	25,6
4	Monaco	-43,6	-25,5	-52,3			9	10	8	85,2
5	Artemis	-43,4	-22,7	-9,9			7	6	8	72,5
6	Verona	-75,2	-90,8	-94,8			7	10	10	53,1
7	Flavia	-70,1	-57,7	-71,1			7	9	8	88,2
	LSD	17,3	18,8	16,3						
	Tidlige sorter		plast							'13. juni
			'+	'+	'-					
1	Solist		156,2	229,8	157,4		8	10	9	2,0
2	Borwina		-7,8	-8,7	-8,9		5	9	9	9,7
3	Samce 04-09		-21,9	2,2	-23		8	8	7	9,2
4	Princess		-123,7	-135,4	-124,8		10	10	8	7,4
	LSD		23,7	23,7	26,9					
	Middel-tidlige sorter			plast						'13. juni
				'+	'+	'-				
1	Ballerina			135,7	200,1	196,9	9	10	9	6,4
2	Erica			-42,3	10,9	-16,8	9	7	7	5,5
3	Elfe			12,5	54,6	11,7	9	5	9	5,6
4	Perline						10	10	5	2,6
5	Linzer D			-90,9	-49,3	-71,7	9	8	10	1,7
6	Mariska			-81,5	-28,9	-61,1	10	10	8	44,3
	LSD			31,2	36,8					

Sortsforsøg med meget tidlige spisekartofler

I gruppen af meget tidlige fås følgende resultater, hvor sorterne er inddelt i grupper:

25. maj med plast: 1 (Magda Solist)> 2 (Arielle 3 Monaco Artemis)> 4 (Verona Flavia).

31. maj med plast: 1 (Magda Arielle Solist)> 2 (Monaco Artemis)> 3 (Flavia)> 4 (Verona)

6. juni uden plast: 1 (Magda)> 2 (Solist Arielle)> 3 (Artemis)> 4 (Flavia Verona)

Sortsforsøg med tidlige spisekartofler

I gruppen tidlige klarer sorterne Solist Borwina og Samce sig bedst ved første optagning 31. maj. Til næste optagning indhenter Samce de andre sorter.

Sortsforsøg med middeltidlige spisekartofler

6. juni med plast: 1 (Elfe, Ballerina)>2(Erica)>3 (Linzer D Mariska)

11. juni med plast: 1 (Elfe)>2(Ballerina, Erica)>3 (Linzer D Mariska)

15. juni uden plast: 1 (Elfe, Ballerina)>2(Erica)>3 (Linzer D Mariska)

Resultater for Perline er ikke sammenlignelig på udbytte, da sorten ikke var forspiret.

Offentliggørelse.

Oversigt over Landsforsøg Kartoffler

Kartoffeltræf på Samsø tirsdag den 5.juni kl. 13.30 på Landboforeningens forsøgsareal ved Hellelose Langemark